

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların, Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 21.07.2022

Av. Burak ERBAY

Muğla Milletvekili

Büyük ve köklü bir geçmişe sahip bütün devletler, hakim oldukları sınırlar içindeki bütün kayıtları istatistiksel olarak toplar ve arşivler. Toplanan bu istatistiki bilgiler ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel vb. birçok alanda, yurttaşların daha iyi standartlarda yaşaması için, ülkelerin geleceğe yönelik politikalarının belirlenmesinde önemli bir yer tutar.

Bu kapsamda her devletin, istatistiksel verileri araştıran ve toplayan uzmanlaşmış kurumları bulunmaktadır. Bu kurumların amacı ülke içindeki bütün verileri en doğru ve güvenilir bir şekilde derlemektir. Bu nedenle, bu tür kurumlar, siyasi iktidarların kontrolünden uzak özerk yapıya sahip kurumlar olarak oluşturulmuştur.

Ülkemizde de istatistiki verileri toplama ve arşivleme görevini Türkiye İstatistik Kurumu yerine getirmektedir.

Osmanlı döneminde, 1891 yılında Merkezi İstatistik Encümeni olarak faaliyetine başlayan bu kurum, Cumhuriyet döneminde, 26 Şubat 1926 tarihli ve 3517 sayılı Merkezi İstatistik Dairesi Hakkındaki Talimatnamenin Meriyetine Vaz'ına Dair Kararname ile Merkezi İstatistik Dairesi adı ile yeniden oluşturulmuştur. 1962 yılında Devlet İstatistik Enstitüsü adını alan Kurum, 18 Kasım 2005 tarihi itibarı ile adı Türkiye İstatistik Kurumu olarak değiştirilmiştir.

AKP iktidarına kadar; ekonomi çevreleri, uluslararası kuruluşlar ve kamuoyu tarafından özerk ve güvenilir bir kurum olarak görülen TÜİK, özellikle son yıllarda siyasi iktidarın kontrolüne girmek ve siyasi iktidarın menfaatine yönelik istatistiki verilen yayınlanmakla eleştirilmektedir.

Özellikle son yıllarda uygulanan yanlış ekonomi politikaları sonucunda yaşanan ekonomik kriz nedeniyle bu kurumun yayınladığı veriler hakkında şüphe uyanmıştır.

Bu nedenle TÜİK'in çalışma prensiplerinin ortaya konması, kurumun istatistik hesaplamalarında kullandığı yöntemler ve personel yeterliliği ile ilgili olarak aşağıdaki sorulara cevap verilmesini arz ederim.

- 1) TÜİK ülke çapındaki istatistiki araştırma ve hesaplamalarda hangi bilimsel yöntemleri kullanmaktadır?
- 2) Kullanılan yöntemlerin uluslararası bilimsel yöntemlerle karşılaştırılması yapılmış mıdır?
- 3) TÜİK istatistik veri araştırması için uluslararası alanda kullanılan yöntemlerle ilgili olarak bilimsel bir araştırma yapmış mıdır?
- 4) İstatistiki araştırma yapmak için kullanılan veriler hangi yöntemle belirlenmektedir?
- 5) Örneğin enflasyon ile ilgili araştırma yapılırken bu araştırmada hangi tüketici kalemlerinin kullanılacağı ve bu ürünlerinin ağırlığı hangi bilimsel kritere göre belirlenmektedir?
- 6) Bu tüketici kalemler bilimsel verilere göre mi belirlenmekte yoksa siyasi iktidarın menfaati doğrultusunda mı belirlenmektedir?
- 7) Enflasyon ile ilgili istatistiki araştırma yapılırken bu pakette hangi tüketim kalemleri yer almaktadır?
- 8) 2022 yılının Şubat ayında güncellenen enflasyon sepetinden mısırözü yağı, baklagiller gibi temel gıda ürünleri çıkarılmış ve scooter eklenmiştir. Bu değişiklikler hangi bilimsel verilere göre yapılmıştır?
- 9) Kurum bünyesinde istatistik araştırma yapan kaç birim bulunmaktadır?
- 10) Bu birimlerde kaç personel görev yapmaktadır?
- 11) Bu personelin eğitim durumlarına göre dağılımı nedir?
- 12) İstatistik araştırma bölümünde görev yapan personelin mezun oldukları bölümlere göre dağılımı nedir?